

VGO media

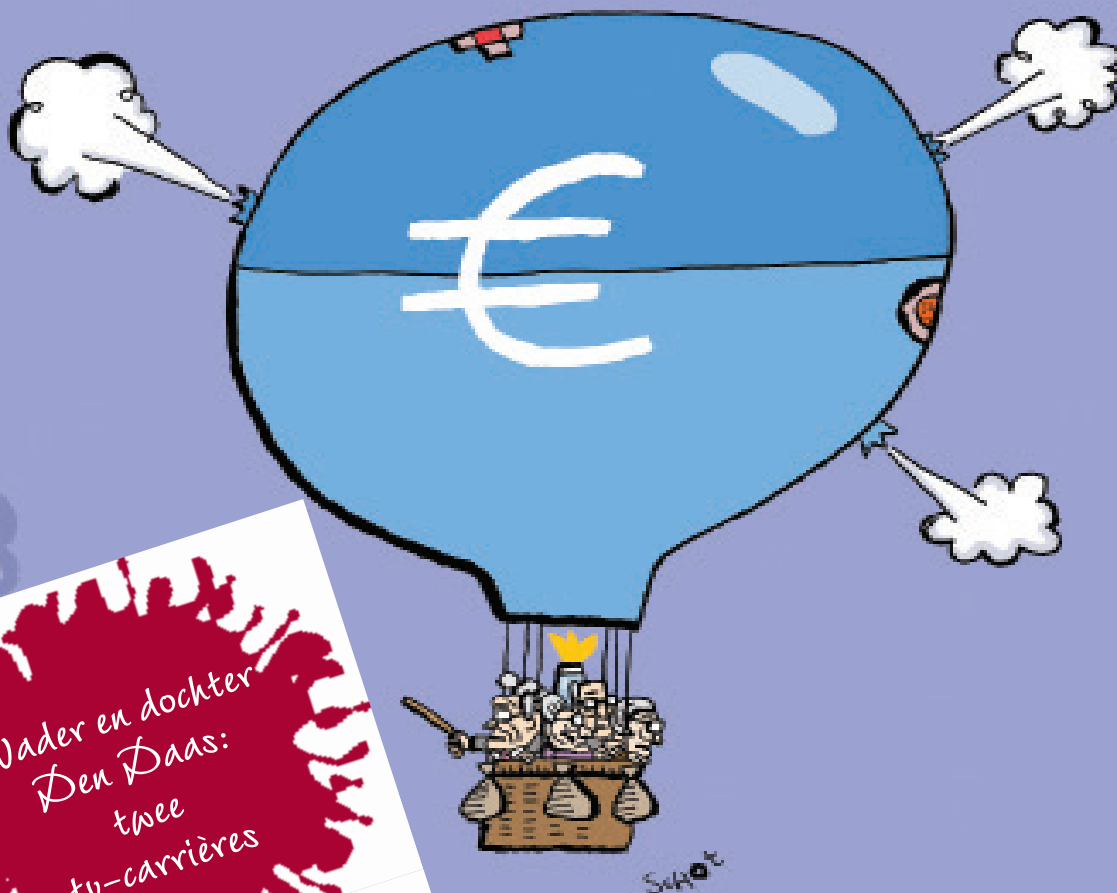
Juni 2014

nr. 89

Een spiegel toont een vrouw haar jeugd, een man zijn ouderdom

Voorzitter Arie Smit:

**'Geen reden tot ontspannen
achterover leunen'**



Vader en dochter
Den Daas:
twee
tv-carrières

**Commissariaat voor de media:
25 jaar scheidsrechter**

VGOMedia Magazine is het kwartaalblad van de Vereniging van Gepensioneerde medewerkers van de Omroep en andere Media.

Bestuur VGOMedia

Voorzitter: Arie Smit
 Vice-voorzitter:
 Ynskje van den Brakel Visser
 Secretaris: Madelon van Waart
 Penningmeester: Henk Petiet
 Bestuursleden:
 Cor van Dijk,
 Oda van Ginneken,
 Ruud Leyendekker, Bob Ris

Postadres VGOMedia:

Brinklaan 137, 1404 GD Bussum
 bestuur@vgomedia.nl

VGOMediaMagazine

Redactie:
 Govert van Brakel,
 Louis van Hattem (vormgeving),
 Willem Hekhuis (eindredactie),
 Bas Nieuwenhuijsen, Hans Wentholt

Medewerkers aan dit nummer:
 Cor van Dijk, Oda van Ginneken,
 Barend de Ronden, Arie Smit,
 Madelon van Waart

Druk: Drukkerij neo print vof, Soest

Postadres redactie

VGOMedia Magazine:
 Waterhoen 5, 3831 HT Leusden
 magazine@vgomedia.nl

De vereniging onderhoudt ook een actuele website:
 www.vgomedia.nl
 Eindredacteur: René Teunissen
 website@vgomedia.nl

Overzicht ontwikkeling dekingsgraden

	31-12-2012	30-06-2013	31-12-2013	31-03-2014	31-05-2014	Korting in % per 1-04-2013
ABP	96	97	106	106	107	0,5
Zorg en Welzijn	101	101	109	109	109*	n.v.t.
Zorgverzekeraars	110	108	114	116	117	n.v.t.
Architectenbureaus	98	99	107	108	110	2,8
Werk en Integratie	102	100	108	111	n.b.	n.v.t.
Grafische bedrijven	102	99	105	106	107	n.v.t.
PNO Media	96	98	105	106	107	3,4

Vereiste dekingsgraad om meer korting te vermijden: 104,2 per 31-12-2013

Een vergelijking van de dekking van een aantal pensioenfondsen: de twee 'grote' en enkele met PNO vergelijkbare. Het verloop van de dekingsgraad van PNO kan worden gevolgd op de website www.vgomedia.nl.

* per 30-04-2014



Betaaldata 2014

dinsdag 24 juni
 vrijdag 25 juli
 maandag 25 augustus
 woensdag 24 september
 vrijdag 24 oktober
 dinsdag 25 november
 maandag 22 december

Voorpagina: Bas van der Schot

www.basvanderschot.com

Inhoud

Pensioenen		Overleden leden	17
Van de voorzitter	3	Boekbespreking	21
Risico's? Ja, maar niet te veel	8	WK-voetbalpuzzel	22
Vereniging		En verder	
Verslag Algemene Vergadering	4	Nieuws: spreekbuis.nl	9
Onze nieuwe ledenman	20	Zo vader, zo dochter:	
		Cees en Annemarie den Daas	10
Rubrieken		Naar een nieuw publiek bestel?	14
Wat ons van het hart...	7	25 jaar	
Ingezonden	7	Commissariaat voor de Media	18
Dankbetuigingen	16	PNOzorg: vragen over premies	22

Van de voorzitter



Ieder aandachtsgebied in onze samenleving heeft zijn eigen goeroe. De pensioensector had het voorrecht dat de econoom prof. Frijs deze rol vervulde. Hij heeft de pensioensector en niet te vergeten de politiek een spiegel voor gehouden. Als oud-directeur vermogensbe-

heer van het ABP heeft hij met de commissie-Frijs op verzoek van minister Donner de zwakke punten van ons pensioenbestel in kaart gebracht. Enkele kritische punten uit het rapport uit 2010:

- *Er is te weinig aandacht voor het risicobeheer en de uitvoering van het beleggingsbeleid.*
- *Maatschappelijk verantwoord handelen is geen geïntegreerd onderdeel van het risicobeheer en het beleggingsbeleid.*
- *Het besturingsmodel van de pensioenfondsen, in hedendaagse taal de governance behoeft verbetering.*

Het is geen verrassing dat midden in de financiële crisis het beleggingsbeleid en het risicobeheer de nodige aandacht krijgen. Het is wel opvallend dat in een sector waar duizend miljard omgaat, er grote zorgen waren over de governance, met andere woorden over de bestuursstructuur en de bestuurlijke kwaliteiten.

Hoe was de governance bij ons? Een paritair bestuur, met andere woorden: evenveel vertegenwoordigers van de vakbonden als van de werkgevers. Een toezichthoudende visitatiecommissie en een Deelnemersraad met adviesrecht bestaande uit leden van de direct belanghebbende groepen: pensioenopbouwers, slapers en pensioentrekkers.

En hoe wordt het nu? Wederom een paritair bestuur met nu twee zetels namens de gepensioneerden; aan de kwaliteit van de bestuurders en het totale bestuur worden strenge eisen gesteld. De visitatiecommissie wordt Raad van Toezicht.

De Deelnemersraad wordt Verantwoordingsorgaan met een ander takenpakket. In grote lijnen: van advisering vooraf naar het achteraf een oordeel geven over het beleid van het bestuur en met een bescheiden adviespakket.

Is er nu veel veranderd? De rol van de professionele bestuurders in bestuur en raad van toezicht met het bijbehorende tijdsbeslag en de daarmee verbonden kosten nemen toe. Het intensievere toezicht door De Nederlandsche Bank is ook een grotere kostenpost.

De inbreng van de gekozen vertegenwoordigers wordt met de overgang van de Deelnemersraad naar het Verantwoordingsorgaan duidelijk minder. Achteraf een oordeel geven heeft minder effect dan vooraf met een doorwrocht advies komen. De uitdrukking 'gedane zaken nemen geen keer' illustreert dit.

Nieuw en voor ons van groot belang zijn de twee bestuursleden die namens de gepensioneerden worden voorgedragen door de sectie gepensioneerden in het Verantwoordingsorgaan.

Ik ben benieuwd hoe het bestuur binnen de nieuwe constellatie in de komende jaren omgaat met de opgelopen achterstand in de indexering en met de korting uit 2012.

En dan is het op 1 juli 2014 zover.

We verliezen de beide PNO Mediavorzitters, Henk Baard en Ton Tekstra die zich de afgelopen jaren zeer hebben ingezet - en daar draait het om - voor een goed en sociaal pensioenbeleid. Beiden waren altijd bereid om onze VGOMedia-bijeenkomsten bij te wonen en gingen moeilijke vragen over de gang van zaken binnen PNO Media in goede en in slechte tijden niet uit de weg. De korting in 2012 na jaren zonder indexering hakte erin. Gelukkig zijn we het nieuwe jaar goed gestart met een dekkingsgraad die, zij het bescheiden, boven de ondergrens van 104,3% staat.

Arie Smit

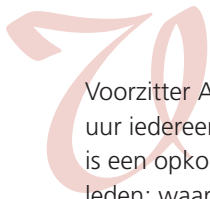
I juli: invoering van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen

Verslag Algemene Vergadering;
donderdag 3 april 2014 in Blaricum

'Geen reden tot ontspannen achteroverleunen'



Donderdag 3 april vond in de vertrouwde
ambiance van de bovenverdieping van
de Blaercom in Blaricum de halfjaarlijkse
Algemene Vergadering plaats van
VGOmedia. Een verslag.



Voorzitter Arie Smit heet om twee uur iedereen van harte welkom. Er is een opkomst van ongeveer 50 leden; waarschijnlijk is het onverwacht vroege mooie weer er de oorzaak van dat er iets minder zijn dan gehoopt.

In zijn inleiding maakt hij melding van de donkere wolken die het pensioenlandschap in het algemeen, en PNO Media in ons geval, de laatste tijd hebben bedreigd. Gelukkig is per 31 december 2013 net de verplichte minimale dekkingsgraad gehaald voor het korte termijnherstelplan, waardoor voor 1 april 2014 geen extra korting hoeft te worden doorgevoerd. Maar er is nog geen reden tot ontspannen achteroverleunen. Verder voert De Nederlandsche Bank (DNB) per 1 juli een nieuw governance plan door, waarbij de bestuurlijke slagkracht van de fondsen professioneler en beter zal moeten worden. Hierover heeft Eric Boshuizen in het maartnummer van ons magazine een heldere toelichting geschreven.

In het nieuwe bestuur van 10 leden zullen namens de gepensioneerden twee zetels worden ingenomen. De vorig jaar voor de Deelnemersraad gekozen sectie namens de gepensioneerden heeft hiervoor twee kandidaten voorgedragen: Madelon van Waart en Ruud Leijendekker. Het PNO Media-bestuur heeft hun kandidatuur overgenomen en voorgelegd aan DNB.

Beide kandidaat -bestuursleden kunnen tot hun spijt o.a. wegens verplichte opleiding voor het bestuurswerk de vergadering van vcanmiddag niet bijwonen.

Bericht van verhindering is er ook van Dick Oosterbaan.

Verder zal de huidige Deelnemersraad (DR) eveneens per 1 juli inhoudelijk worden vervangen door een Verantwoordingsorgaan; tot 1 juli 2015 zal dat uit de net vorig jaar verkozen DR- leden bestaan. Per die datum zal na nieuwe verkiezingen een geheel nieuwe vertegenwoordiging aantreden. Op het politieke niveau wordt nog steeds gesteggeld over het z.g. nieuwe FTK (Financieel Toetsingskader - de rekenregels, die belang-

Op politiek niveau wordt nog steeds gesteggeld over het nieuwe pensioencontract. De tijd dringt.

rijk zijn voor de vaststelling van de dekkingsgraad) en over het per 1 januari 2015 in te voeren nieuwe pensioencontract. De tijd dringt en gehoopt wordt op snelle duidelijkheid, omdat de hele implementatie ook nog veel werk met zich mee zal brengen.

Ook licht Arie nog een recent verschenen Duits onderzoek toe, waarin sprake is van een 3e én een 4e levensfase, waarbij tijdens de eerste over het algemeen nog sprake is van een actief en arbeidszaam leven (al of niet als vrijwilliger) en de laatste levensfase pas vanaf 85 jaar begint.

Zestig procent van deze laatste ouderen wil graag zo lang mogelijk zelfstandig blijven. Hetgeen de zorg voor nieuwe uitdagingen plaatst.

Ingekomen stukken en eventuele mededelingen

Er is een bericht van overlijden binnengekomen van Jim Rip, een zeer gewaardeerd lid van onze vereniging, die na een onverwacht en kort ziekbed is gestorven. Hij heeft vlak daarvoor nog deel uitgemaakt van de Kascommissie.

Verder de mededeling, dat inmiddels Jan de Kleijn bereid is gevonden onze penningmeester te assisteren met het bijhouden van de ledenadministratie en het regelen van de daarbij behorende zaken, zoals het verzorgen van bloemen

en bonnen (zie het artikel op pag. 20 - red.).

En het feit, dat de website nieuw is vormgegeven en ingericht. De

website vormt een belangrijke verbinding met de leden en bevat naast die met PNO Media en MPD ook externe links. Voor de website zijn we veel dank verschuldigd aan René Teunissen voor zijn inzet.

Jaarverslag 2013

In het magazine is een bijdrage opgenomen van onze secretaris Madelon van Waart, waarin uitgebreid verslag wordt gedaan van de activiteiten en ontwikkelingen over 2013. Daar zijn verder geen opmerkingen over.

Financiën 2013

De financiën zijn een belangrijk fundament voor een vereniging. Het is dan ook prettig te kunnen constateren, dat die gezond zijn. De kascommissie bestaande uit Ben Schmitz en Jim Rip heeft



...de financiële stand van zaken van PNO...

geadviseerd de jaarrekening aldus vast te stellen, hetgeen geschiedt. Naar aanleiding van de jaarrekening wordt nog eens opgemerkt, dat het heel jammer is dat de bijdragen van de vroegere werkgevers zijn gestopt (m.u.v. die van de Wereldomroep nog in 2013).

Maar de tijden veranderen en we zijn dankbaar voor de steun in het verleden.

Ook de terugloop van het ledental baart zorgen.

Daarover heeft de penningmeester overleg gevoerd met PNO Media en het

vertrouwen is hersteld om op een goede manier nieuw gepensioneerden te bereiken. Een goede organisatiegraad van gepensioneerden is niet alleen voor onze vereniging maar ook voor het fonds van groot belang.

Benoeming kascommissie 2014

Ben Schmidt is bereid door te gaan. Frans van Geest is bereid, naast hem zitting te nemen.

Benoeming bestuursleden

Vier bestuursleden zijn statutair aftredend: Ynskje van den Brakel Visser (huidig vice-voorzitter), Madelon van Waart (secretaris), Arie Smit (voorzitter) en Cor van Dijk (algemeen bestuurslid). Zij stellen zich allen herkiesbaar. Er

zijn geen tegenkandidaten bij het bestuur gemeld, zodat zij herkozen worden, met Arie Smit in de functie van voorzitter. Het bestuur vindt dat het met de huidige omvang op een goede manier zijn taak kan vervullen.

Deelnemersraad

De huidige Deelnemersraad is nog maar nauwelijks goed ingewerkt, maar heeft deze zomer zijn langste

tijd al weer gehad. In de nieuwe Pensioenwet wordt dit orgaan per 1 juli vervangen door een Verantwoordingsorgaan. Op verzoek van het PNO fondsbestuur heeft DNB toegestaan dat de huidige Deelnemersraad per die datum automatisch als nieuw orgaan doorgaat en de nieuwe verkiezingen mogen worden uitgesteld tot voorjaar 2015 voor de bemensing met ingang van 1 juli 2015.

Presentaties

Presentaties worden dit keer verzorgd door

- Jeroen van de Put (MPD): over de financiële stand van zaken van PNO; hij benadrukt dat de financiële positie kwetsbaar blijft.
- Stephan Vollenbroek (MPD) benadrukt, dat een goede com-

municatie met deelnemers en gepensioneerden steeds belangrijker wordt; ook onderzoek naar o.a. risicobereidheid is van groot belang gebleken voor de beleidsvorming (zie het artikel op pag. 8 - red.).

- Ton Tekstra (PNO Media) licht toe dat de keuze voor een nieuw pensioencontract op dit moment veel aandacht heeft en gebaseerd moet blijven op een goede samenhang van belangen, solidariteit en een indexatie-ambitie op tenminste prijsinflatie.

Rondvraag

Daarin wordt o.a. gesproken over de vraag of de ingelegde premies wel kostendekkend zijn, ook gezien de steeds verder stijgende levensverwachting van de huidige deelnemers, en over het moment waarop de korting van 2013 gecompenseerd kan gaan worden.

Om 16.00 uur sluit de voorzitter de vergadering en concludeert dat de levendige discussie blijk geeft van een grote betrokkenheid van de aanwezige leden, die zich daarna verzamelen voor een zoals altijd gezellig drankje en gul verzorgd hapje.

De volgende Algemene Vergadering staat gepland voor 30 oktober 2014.

Oda van Ginneken



Ingezonden

Correctie

Bedankt voor het plaatsen van mijn bedankje voor de bloemen, helaas is mijn naam niet goed doorgelopen/afgedrukt. Het moet zijn Annelies Smit-de Vlaming (ik weet niet waar die 'Koning' vandaan is gekomen?). Nog veel succes met uw blad, wordt graag gelezen!
Annelies Smit-de Vlaming

Radio Kamerorkest (1)

In VGOmedia Magazine van maart 2014 las ik een artikel van Bas Nieuwenhuijsen waarin hij melding maakt van het Metropole orkest o.l.v. Ernest Bour. Nu is het zo dat Ernest Bour in die tijd chef-dirigent was van het Radio Kamerorkest en gespecialiseerd in hedendaagse klassieke muziek. Op de foto is dan ook niet het Metropole Orkest te zien, maar het Radio Kamerorkest. De combinatie Ernest Bour en het Metropole Orkest zou een hele wonderlijke zijn geweest en had niet lang stand gehouden.
Fred Dekker, voormalig manager Metropole Orkest

Radio Kamerorkest (2)

In VGOmedia Magazine 88 van maart 2014 de volgende omissie: op bladzijde 19 staat bij foto 6 dat hier sprake is van het Metropole Orkest o.l.v. Ernest Bour. Niets is natuurlijk minder waar. Op foto 6 ziet men Het Radio Kamerorkest o.l.v. de chef/dirigent Ernest Bour
Elfride Zeldenrust, oud-celliste Radio Kamerorkest

Opmerkingen uit de redactie

Wat ons van het hart...

In onze serie Zo vader-moeder-zoon-dochter-broer-zus (we komen ook toe aan Zo echtgenoot-zo echtgenote – let maar op) dit keer het verhaal over vader en dochter Cees en Annemarie den Daas. Wist u overigens dat grootvader Jaap den Daas zich al halverwege de vorige eeuw, vooruitlopend op het gedachtengoed van (het advies van) de Raad voor de Cultuur (zie pag. 14) op het pad bevond van verwantschap tussen omroep en private organisaties voor kunst en cultuur? In zijn geval betrof dat de Nederlandse Opera. Net zoals we een jaar geleden in ons magazine zagen t.a.v. Truze Ladders.

Joop Daalmeijer c.s. gaan natuurlijk veel verder en denken daarover na in structurele zin. Wij als redactie willen daar in komende nummers zeker ook meer mogelijke concrete voorbeelden van uitwerken. Waarom zouden wij omroep-oudjes dat 'mediaveld-in-beweging' (zie artikel over het Commissariaat van de Media, pag.18) ook niet proberen een eindje vooruit te helpen?

Wat dat Commissariaat betreft, wat heeft de voorzitter daarvan een mooie naam: Madeleine de Cock Buning. En hoe kiest zij de goede woorden voor de waarden waar de controle door haar bureau voor staat: 'onafhankelijkheid', 'pluriformiteit' en 'toegankelijkheid' van (de uitingen van) al die diverse massamedia. Én, de bescherming van kwetsbare groepen.

In dat verband vroegen wij ons dezer dagen als redactie af, waarom Paul Witteman, optredende binnen de kaders van de publieke omroep, ons vanaf zijn stoel op het scherm zo nodig moest laten weten dat hij bij gelegenheid van de Europese Verkiezingen op 22 mei géén gebruik zou maken van zijn stemrecht. Zou je de begrippen 'onafhankelijkheid', 'pluriformiteit' en 'toegankelijkheid' toch anders kunnen zien dan wij dachten?

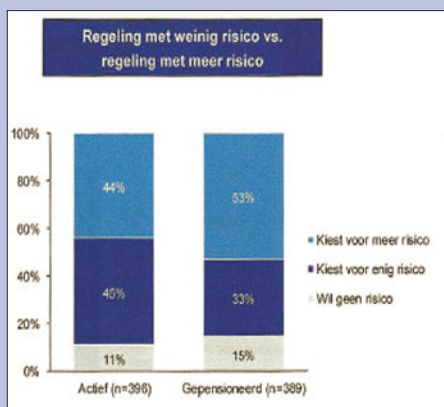
Hoe ook wij wensen u een mooie zomer toe.

*Govert van Brakel, Louis van Hattem,
Willem Hekhuis, Bas Nieuwenhuijsen
en Hans Wentholt*

PNO Media vraagt deelnemers en gepensioneerden naar hun voorkeur

Risico's? Ja, maar niet te veel

Gepensioneerden en toekomstige gepensioneerden van PNO Media willen best risico's nemen als het om de opbouw van hun pensioen gaat. Maar ook weer niet te veel. Want straks met lege handen staan is wel het laatste wat we willen.



Vorig najaar liet PNO Media onderzoeken in hoeverre deelnemers (werkenden) en gepensioneerden bereid zijn risico's te nemen als het om ons pensioen gaat. Veel risico nemen (lees: beleggen in aandelen) betekent kansen op veel winst, maar evenzeer op veel verlies. Dan maar wat minder rendement en wat meer zekerheid. Om te weten te komen in hoeverre PNO'ers bereid zijn risico's te nemen, hield consultant Peter Zegwaart vorig jaar in opdracht van PNO Media een onderzoek onder een kleine vijfhonderd deelnemers en evenveel gepensioneerden. Daarnaast werden er vijf discussiebijeenkomsten gehouden. De resultaten werden op de afgelopen Algemene Vergadering in Blaricum gepresenteerd door Stephan Vollenbroek, communicatiemanager van onze pensioenuitvoerder MPD.

Het resultaat van het onderzoek luidt. samengevat:

- Deelnemers zijn bereid risico te nemen, maar willen wel de garantie van een 'bodem', want niemand wil met lege handen komen te staan
- Er bestaat een stevig draagvlak voor solidariteit en collectiviteit.
- Het vertrouwen in PNO Media is en blijft hoog.

Als er maar een vaste bodem onder het pensioen zit, willen we voor de rest wel wat risico lopen. Bijvoorbeeld: de helft van het pensioen beleggen met weinig risico, de andere helft met meer risico. 'Ja, dat willen we wel', zegt 69% van de gepensioneerden en 80% van de actieven.

Opvallend: juist de jonge deelnemers hebben weinig vertrouwen in de aandelenmarkt en kiezen voor grotere zekerheid – dan maar wat minder rendement. Die keuze wordt natuurlijk mede bepaald door de crisis waarin we leven: de financiële wereld wordt met argwaan bekeken. Bij de keuze 'meer risico' of 'enig risico' kiest 44% van de actieven voor 'meer' tegen 53% van de gepensioneerden. 'Enig risico' krijgt 45% van de stemmen van de actieven, tegen 33% van de gepensioneerden.

Solidariteit

Iedereen vindt solidariteit tussen de generaties belangrijk. De rekening voor een pensioentekort moet over alle generaties verdeeld worden, zegt 79% van de ondervraagden. Twaalf procent vindt dat de gepensioneerden de klappen beter kunnen opvangen, 9% denkt dat jonge generaties, die nog pensioen aan het opbouwen zijn, de sterkste schouders hebben.

Een grote meerderheid (78% van de gepensioneerden, 77% van de deelnemers) vindt dat korting op het pensioen voor iedereen moet gelden, ook voor de deelnemers.

Vertrouwen

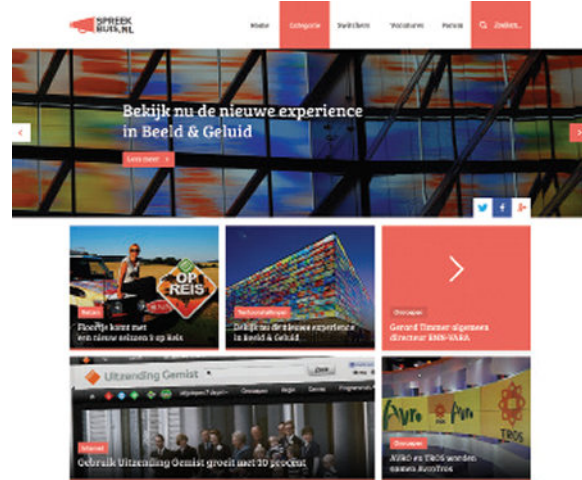
Zowel jong als oud heeft vertrouwen in PNO Media. Waardering is er voor de communicatie door het fonds – al kan het natuurlijk altijd beter: nog eenvoudiger, persoonlijker, en graag mee informatie over het beleggingsbeleid.

Wat die communicatie betreft, blijkt nog weer eens dat ook gepensioneerden met de tijd meegaan: in de voorkeur tussen informatie op papier of digitaal (internet) is er geen verschil tussen jong en oud.

Willem Hekhuis

Spreekbuis.nl

een nieuwe online community voor de omroepwereld



Zo gaat spreekbuis.nl eruit zien

lets meer dan een jaar geleden kwam er een eind aan het blad Spreek'buis, dat de NPO uitbracht voor de (oud-)medewerkers van de publieke omroepen. Ook de website verdween. Binnenkort komt het nieuwe digitale platform www.spreekbuis.nl in de lucht. Geen voortzetting van het oude blad, maar een nieuw communicatiekanaal, gericht op de hele omroepwereld.

In maart vorig jaar verscheen het laatste nummer van Spreek'buis. In het kader van de bezuinigingen op de publieke omroep stopte de NPO ermee, en liet ook de internetdomeinnaam spreekbuis.nl varen. Die naam is inmiddels gekocht door Richard Otto, die uit de reclamebranche komt en veel ervaring heeft met het opzetten van online community's. Hij heeft zelf geen verleden in de omroepsector maar voelt zich er als mediaman mee verwant. "Ik kom uit Hilversum, ik ken mensen bij de omroepen en ik zie hoe hard de bezuinigingen die bedrijven en het dorp treffen." Bovendien kende hij het oude Spreek'buis uit zijn jeugd. "Onbegrijpelijk dat zo'n communicatiekanaal wegvalt juist op een moment dat het vanwege de enorme veranderingen in de omroepwereld harder nodig is dan ooit."

Community met partners

Otto wil van het nieuwe Spreekbuis.nl, dat naar verwachting eind van de 'zomerstop' live gaat, een platform maken voor en door mediaprofessionals zelf. "Ik doe

het niet om het geld, maar uit interesse in media." Hij benadrukt dat het nieuwe Spreekbuis.nl (nu zonder apostrof achter de k) volkomen losstaat van de NPO. "We hebben wel een heel aangenaam gesprek gehad, waarin de NPO aangaf positief te staan tegenover



Richard Otto

mijn initiatief." Daarbij heeft een rol gespeeld dat Otto zoveel mogelijk (oud-)werknemers van de publieke omroepen bij het nieuwe Spreekbuis.nl wil betrekken. "Ik werk samen met onder meer de stichting Media Werkplaats Hilversum, die door de NPO en de gemeente Hilversum wordt ondersteund. Dat is een netwerk van ontslagen omroepprofessionals die elkaar helpen om een nieuwe toekomst op te bouwen. Ik nodig alle mensen in de omroepwereld uit om bij te dragen aan het platform, bijvoorbeeld door hun mening te posten, interessante verhalen erop

te zetten, en kennis en ervaring te delen."

De omroepwereld ziet hij breder dan alleen de publieke kant ervan. "Spreekbuis.nl zal zich ook richten op de commerciële omroepen, producenten en facilitaire bedrijven. De kaders binnen de mediasector zijn aan het vervagen; je ziet hoe consumenten producenten worden, beroepen veranderen, publiek-private samenwerkingen ontstaan en hoe omroepen in productiehuisen veranderen en andersom."

Duurzaam

Hoewel hij er geen commerciële doelen mee najaagt, zijn de financiën uiteraard van evident belang. "Toegevoegde waarde voor de doelgroep is het belangrijkste. Ik geloof in partnerships waarbij 'engagement'-doelstellingen worden behaald. Bijvoorbeeld door advertorialblogs of gesponsorde onderzoeken. Uiteindelijk wil ik een financieel gezond platform neerzetten zonder winstoogmerk dat breed wordt gedragen door de omroepwereld."

Bas Nieuwenhuisen

ZO VADER

ZO DOCHTER

Cees en Annemarie den Daas

Carrières achter de schermen

'Het weekend begint met de TROS op vrijdag'. 'Het zijn de programma's die het 'm doen'. Meer dan een kwart eeuw maakte Cees den Daas (78) deel uit van De Grootste Familie van Nederland. Hij bedacht de slogans en was als directeur verantwoordelijk voor de inhoud van al die gezelligheid. Zijn dochter Annemarie (52) werkt net als hij destijds ook het liefst achter de schermen op een verantwoordelijke positie. Ze is sinds een half jaartje managing-director van OUTtv, 'een digitale lifestylezender met een gay-randje in het pluspakket'. Voor D66 is ze onlangs aan een tweede termijn begonnen in de gemeenteraad van Hilversum.

We spreken elkaar in verkiezingstijd. Cees zou graag op z'n dochter stemmen, maar hij heeft hier geen lokaal stemrecht meer. Hij is Spaans ingezetene en woont al jaren met zijn tweede echtgenote het grootste deel van het jaar in het plaatsje Pedreguer.

Het ligt achter de stranden van de Costa Blanca aan de Middellandse Zee. Landelijk, kleinschalig en op slechts 50 kilometer van het zo toeristische Benidorm. "Er wonen in die streek net zo veel Nederlanders als Hilversum aan inwoners telt. Zo'n 80.000!" Met een zekere

regelmaat komt hij naar Nederland om zijn vier kinderen, van wie er drie bij de omroep terecht zijn gekomen (een dochter werd tandarts), en de twaalf kleinkinderen te zien.

Betrekkelijk 'jong', op 58-jarige leeftijd, is hij met pensioen



Vader en dochter tijdens het interview

Het 'Linda'-team in 1987

gegaan. Annemarie: "Dat wilde mama graag. Ze zei tegen jou: Als jij zo doorgaat, zijn we straks te oud om leuke dingen te gaan doen". Cees: "Ik had haar beloofd om te stoppen. Zij was een echte hispanofiel, hield van het land en wilde er graag wonen. Ik was programmadirecteur rtv en het waren roerige tijden, zo aan het begin van de jaren negentig. Ik werkte altijd met groot plezier, maar ook heel veel. Ook in het weekeinde en 's avonds. De commerciële tv was in opkomst en ik zat met enorme gaten in de programmering. Joop van den Ende vertrok bij ons en nam Ron Brandsteder en André van Duin mee. Van een Engelse stringer kocht ik *Love Letters*. Het programma waarin stellen op televisie trouwen. Het werd de grote doorbraak van Linda de Mol."



Annemarie: "Het wrange is dat mijn moeder maar relatief kort heeft mogen genieten van deze nieuwe periode in haar bestaan. Ze overleed."



Zo vader, zo zoon

De naam Den Daas duikt voor het eerst in de omroep op aan het eind van de jaren twintig van de vorige eeuw. Het nieuwe medium radio is nog bezig het wiel uit te vinden als zich een 24-jarige jongeman meldt bij de AVRO-studio. Jaap den Daas is zijn naam. Van

AVRO-directeur Willem Vogt mag hij beginnen als bibliothecaris. Binnen twee jaar is hij programmaleider. Onder zijn verantwoordelijkheid wordt de eerste actualiteitenrubriek op de radio opgericht, krijgt de topsport, vooral het interlandvoetbal, een gezicht door de verslagen van Han Hollander waarvoor de luistervinken massaal aan het toestel gekluisterd blijven en wordt er heel wat gemusiceerd door de grote orkesten. Een artistieke man, die na de oorlog naam zou maken als directeur van de Nederlandse Opera en het Holland Festival.

Zoon Cees maakt z'n entree bij de omroep in 1958 als assistent

op de muzikafdeling van de Wereldomroep, die op dat moment onder leiding staat van de uit Eindhoven afkomstige musicus Jos Wouters.

Al snel verhuist hij naar Bonaire. "In het leven sta je af en toe op een kruispunt. Het is mij een paar keer overkomen en achteraf

kan ik zeggen dat ik, met grote dank aan mijn vrouw, het juiste besluit heb

'Het waren roerige tijden, zo aan het begin van de jaren negentig'

genomen. Toen Bonaire op ons pad kwam zei zij: "Leuk, zien we wat van de wereld." Samen met twee collega's runt Cees den Daas er de zenders van de Wereldomroep voor de programma's die bestemd zijn voor West-Afrika en Noord- en Zuid-Amerika. Tot op de dag van vandaag heet het gebied Tiemstrapark, naar een toenmalige directeur van de Wereldomroep. "Het was een fantastische tijd. We werkten in shifts van acht uur waardoor ik 's ochtends vaak vrij was."

Pipo de clown

Op het zonnige bounty eiland benut hij z'n vrije tijd om op verzoek van rijke Curaçaoënaars huizen te verhuren. Een van zijn klanten is oud-Wereldomroepcollega Pim Reijntjes die ergens in de jaren zestig samen met schrijver Wim Meuldijk op Bonaire op zoek is naar

een locatie voor de opnamen van een serie *Pipo de Clown*. Reijntjes attendeert hem op het ontstaan van de TROS. "Man, als je bij de tv wilt werken, moet je bij de TROS zijn", zegt Reijntjes. Den Daas: "De oprichting van die nieuwe omroep was mij, zo ver van huis, geheel ontgaan. Als je naar Nederland wilde bellen moest je dat twee dagen van te voren aanvragen en als je dan uiteindelijk verbinding had kon je vijf minuten spreken, met veel geruis". Reijntjes introduceert hem bij Joop Landré, oprichter en directeur van de TROS. De heren kennen elkaar van Radio Herrijzend Nederland. De overkomst is snel beklonken. Den Daas komt op de afdeling Actualiteiten, maar 'daar had ik geen fock te doen'. Landré en programmaleider Karel Prior hadden geen trek in nieuwsprogramma's. "Ze wilden met amusement het grote publiek bereiken, hoge kijkcijfers halen, de grootste worden".

Ich bau dir ein TROS

Vanuit de tv-villa aan de Sophialaan helpt Cees de heren een handje. De sleutel naar de deur die de omroep van B- naar A-

status helpt, ligt mede in de hand - beter gezegd: de stem - van het Limburgse kindsterretje Heintje dat juist op dat moment Nederland, en trouwens ook Duitsland, verovert en vertedert met zijn liedjes over oma's en mama's die de liefste

zijn van de hele wereld. Met een list omzeilt Den Daas

het verbod van de arbeidsinspectie om jeugdige kinderen arbeid te laten verrichten. Hij gaat met Heintje de grens over, naar Hamburg, maakt er een tv-show en boekt een kijkcijfersucces dat zijn weerga niet kent. Cees: "Het sloeg in als een bom".

Wilma ('Een klomp met een zeiltje') is de volgende. Het is de geboorte van de TROS als bezorger van het Nederlandse levenslied. *Op Losse Groeven* (later *Op Volle Toeren*) is een logisch vervolg. Den Daas trekt er, inmiddels hoofd Amusement, de vroegere Veronica-deejay Chiel Montagne voor aan.

De omroep en Vader Abraham, de Heikrekels, de zusjes De Roo, de Zangeres Zonder Naam en Volendam varen er wel bij. Cees: "Landré verzette zich aanvankelijk. Maar deze muziek was een totaal vergeten gebied. Voor de eerste *Op Losse Groeven* hadden we niet eens tien Nederlandstalige nummers. Zo slecht was het er mee gesteld. Ik moest Dave uit Parijs laten overkomen om aan de 50 minuten te komen die het programma moest duren. Daarna ging het vanzelf." De lichte toets

van het programmapakket kwam de TROS op het verwijt van vervlakking in onze cultuur te staan. De mediasocioloog Peter Hofstede verzon het etiket 'vertrouwing'. Den Daas: "Landré zei: 'Draag het uit'. We hebben er een geuzennaam van gemaakt".

...zo dochter

Terwijl vader Cees boetseert aan een carrière die hem naar de top van een publieke omroep voert staat Annemarie (samenwonend, drie kinderen) in de jaren tachtig voor de keuze. Hoewel. "Er was eigenlijk maar één optie. We waren zo'n omroepgezin. Ik wilde iets gaan doen in de wereld van de media. Na de middelbare school had ik geen zin om te gaan



studeren". Na een aanloopje bij de Gooi- en Eembode waar ze een krant leert opmaken en fotografie in de vingers krijgt, belandt ze in de jaren tachtig als redacteur bij de Hitkrant. "Maar eeuwig over popsterren schrijven was geen aantrekkelijk vooruitzicht". Ze kiest voor een baan als free lance-redacteur bij het programma Linda, dat gemaakt wordt door het bedrijf van John de Mol jr. Cees: "Zowel Linda als John heb ik

Met Linda de Mol op de vloer van 'De leukste thuis'



naar de TROS gehaald. Linda deed een kinderprogramma voor Sky. Later belde John de Mol senior, die ik goed kende, of ik iets voor zoon John had. Zo werd hij assistent-producer bij ons. Wij zagen toen al snel dat hij veel meer kon. Na een jaar of drie richtte hij een eigen bedrijf op en zei bij zijn vertrek tegen ons: Denk ook eens aan m'n zus, ze is net gestopt met haar rechtenstudie. Zo is haar talkshow ontstaan".

Sport als grote liefde

Annemarie breidt haar redacteurschap uit met de productie van andere amusementsprogramma's, waaronder *Labyrinth* van Peter Jan Rens dat bij de VARA werd uitgezonden, en bekwaamt zich

kinderen een trauma". Tot haar verdriet gaat Sport7 (KNVB-bestuurder Jos Staatsen:

"We gaan iets nieuws doen") al na drie maanden ten onder. Jaren later haalt ze de schade in als ze betrokken is bij de opzet van de betaalzender Eredivisie Live. Endemol vraagt haar om samen met KPN een aantal andere themakanalen op te zetten. "Het begon met het digitaliseren van het eigen archief, maar we vonden het zonde om het uitsluitend voor de eeuwigheid op te slaan. Zo zijn themakanalen ontstaan met detectives, thrillers en comedy.

Amsterdam en Endemol voor Utrecht en OUTtv. En eindelijk kwam er tijd beschikbaar om zich aan haar tweede liefde te gaan wijden: de plaatselijke politiek. "Al sinds m'n 18e ben ik lid van D66, maar met kinderen en een drukke baan kwam het er niet van om er actief mee bezig te zijn". In 2010 werd ze in de gemeenteraad van Hilversum gekozen en bij de jongste verkiezingen in maart kwam ze opnieuw op plaats drie de raadsfractie binnen. Vanuit die positie zal ze ook de ontwikkeling en voortgang van Hilversum als Mediastad bepleiten.

Cees blijft het van afstand bezien. De fusie van 'zijn' TROS met de AVRO, van de 'Volendam-omroep' met de klassieke cultuur past, zegt hij, in een logische ontwikkeling, al hoopt hij dat het feestje straks in september in Carré bij het vijftigjarig bestaan van zijn TROS gevierd wordt zonder al die nieuwe familieleden. Nog één keertje onder elkaar. Met mensen als Ivo Niehe, Jaap Jongbloed, André van Duin en al die andere bekende en onbekende gezichten die hij bij de TROS de kans heeft geboden hun talenten te ontplooiën.

Govert van Brakel



Regie van de '5 uur show', RTL 4, 1992

op Santbergen in de regie.

Programma's als *Het spijt me*, de *Staatsloterijshow*, en de dagelijkse *5 uur Show* zijn de beloning. Maar de grote liefde is sport. "Mijn vader en ik zaten altijd met het bord op schoot bij *Studio Sport*. Voor ons het grootste plezier van de week, voor de andere

Helaas brak toen ook de financiële crisis uit en bleek het niet verantwoord meer digitale kanalen op te zetten."

Plaatselijke politiek

Zoals Johan Cruyff zegt in dergelijke gevallen: elk nadeel heft z'n voordeel. Ze verruilde



De tijd staat open... voor een nieuw publiek bestel?

Een grotere rol voor de NPO, het publieke bestel gaat open voor aanbieders van buiten, hoofdredacteurs bestellen de programma's, de omroepverenigingen moeten zich meer op specifieke publieksgroepen en thema's richten. Zie daar een handvol aanbevelingen uit het advies 'De tijd staat open' van de Raad voor Cultuur aan staatssecretaris Dekker.

De publieke omroep staat al langere tijd onder zware druk van politiek Den Haag om te veranderen. Ingrijpende bezuinigingen, fusies en het verdwijnen van de kleine zendgemachtigden op levensbeschouwelijke grondslag trekken diepe sporen in 'Hilversum'. En het einde van de veranderingen is niet in zicht. Staatssecretaris Sander Dekker (VVD) bereidt een nieuwe wijziging van het publieke bestel voor, onder meer op basis van het advies dat de Raad voor Cultuur dit voorjaar uitbracht.

Als dat advies wordt uitgevoerd, zal de bestuurlijke macht verder verschuiven naar de NPO. Die wordt omgevormd tot een 'creatieve mediaorganisatie', met hoofdredacteurs voor genres of doelgroepen, zoals drama, informatie, jeugd, informatie. Die hoofdredacteurs worden verantwoordelijk voor het geheel

van de programmering, aldus het advies. De omroepen houden het wettelijk minimumbudget van 50 procent, de rest kunnen de hoofd-



NPO hanteert 70 procent. Voor de besteding van het programmabudget van de NPO kan iedereen - makers, maatschappelijke organisaties, zzp'ers, mediabedrijven en ga zo maar door - een voorstel aan de hoofdredacteurs aanbieden. De Raad voor Cultuur vindt ledental als basis voor het bestaansrecht

van de omroepverenigingen niet echt relevant meer. De omroepen zouden zich moeten verbinden met maatschappelijke organisaties en zich richten op participatie door het publiek.

Flexibilisering

Wat betekent dit nu voor bijvoorbeeld de mediaprofessionals? De Raad voor Cultuur, die zegt de makers - en via hen het publiek - centraal te stellen, maakt dat niet echt duidelijk in het advies. Toch zal het flexibiliseren van de besteding van het programmabudget gevolgen hebben voor de werknemers. Te verwachten valt dat het aantal mensen in loondienst bij de omroepen zal dalen als het gegarandeerde budget lager wordt. De schil van flexibele arbeid zal dan toenemen. Is dat erg? FNV KIEM-bestuurder Martin Kothman reageert gema-

tigd positief. “Het is goed dat er ruim baan wordt gegeven aan de creatieven en de makers. Het heeft echter enorme gevolgen. Het betekent een hoge mate van flexibilisering van de arbeidsmarkt waarbij de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden nog verder onder druk komen te staan. Deze toekomstvisie brengt heel wat beweging met zich mee.”

Misstanden

De NVJ maakt zich zorgen over de tijdelijke contracten. “Een groot zorgpunt, waar de commissie niet bij stil heeft gestaan, is de beloning en contractering van freelancers en vaste medewerkers bij de omroepen”, aldus een persbericht van de vakorganisatie. “Nu zijn er veel misstanden bij de omroepen en bij de omroepproductiebedrijven met voortdurende tijdelijke contracten en onderbetaling van freelancers. Onderdeel van de nieuwe afspraken, waarbij meer macht gaat naar een hoofdredacteur per genre, zou een kwalitatieve afspraak moeten zijn over beloning en contractering bij uitbesteding aan derden. Bij besteding van publiek geld horen ook fatsoenlijke afspraken met programmamakers.”

Makerscollectieven

Toch kan het advies ook voordelen opleveren voor makers. Als het publieke bestel verder opengaat voor aanbieders van buiten, komen er zeer waarschijnlijk opdrachtgevers

bij. De hoeveelheid zendtijd daalt niet, de hoeveelheid werk evenmin. De verdeling kan veranderen, en daarmee de verhouding tussen ‘vast’ en ‘los’ werk, maar dat betekent niet automatisch dat er minder of geen werk meer zal zijn. Joop Daalmeijer, voorzitter van de Raad voor Cultuur, wees in dit verband op de opkomst van – kleinschalige - makerscollectieven. Dergelijke (gelegenheids)combinaties zouden zelf hun creatieve ideeën bij de hoofdredacteurs kunnen indienen, en eventueel de programma-opdracht in de wacht

Hoofdredacteurs worden verantwoordelijk voor het geheel van de programmering

slepen. Makerscollectieven bestaan al langer, maar krijgen door deze ontwikkelingen een nieuwe impuls. Nieuwe initiatieven op dit gebied worden onder meer vanuit de Media Werkplaats Hilversum (MWH) ondersteund. De MWH is een stichting zonder winstoogmerk, een netwerk van mediaprofessionals die op zoek zijn naar een nieuwe toekomst.

Vangnet

Blijft over dat er meer gedaan kan worden aan het vergroten van de bestaanszekerheid van mediaprofessionals die niet in loondienst zijn. Overheid, vakbonden en werkgevers zouden bijvoorbeeld een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp'ers en collectieven kunnen bevorderen. Een bodem leggen onder initiatieven als het

BroodFonds, een collectieve voorziening van en voor zzp'ers om de financiële gevolgen van arbeidsongeschiktheid te beperken.

Kennis

Daarnaast is het belangrijk voor kleine ondernemers, zzp'ers en freelancers om hun vaardigheden en kennis op peil te houden, zodat ze hun kansen op werk behouden en vergroten. Ook dit zouden overheid en sociale partners kunnen stimuleren. Voor professionals in loondienst zou een sectoraal plan uitkomst kunnen bieden. Hiervoor zijn ook al voorstellen in de maak, in samenhang met de komende veranderingen in de wet- en regelgeving rond ontslag en werkloosheid.

Scheidslijnen

Duidelijk is, ook in dit advies van de Raad voor Cultuur, dat de scheidslijnen tussen traditionele en nieuwe spelers, oude en nieuwe media, publieke en commerciële spelers, en tussen makers en publiek steeds verder vervagen. Zo pleit de Raad onder meer voor een grotere mate van publiek-private samenwerking, zeker op regionaal niveau. Het onderstreept de noodzaak van een plan voor de werkgelegenheid in de hele sector, een aanpak die net zo over de grenzen heen kijkt als de Raad doet. Naar een gedicht van Gerrit Kouwenaar heet het rapport ‘De tijd staat open’. De tijd zal uitwijzen of de staatssecretaris, de Tweede Kamer en de sociale partners ook openstaan.

Bas Nieuwenhuijsen



Dankbetuigingen

Hartelijk dank voor de mooie attentie ter gelegenheid van mijn 80e verjaardag!

Mevr. R.H. Timmer, Hilversum

Wat een aardige attentie ontving ik van u ter gelegenheid van mijn 75e verjaardag. Heel hartelijk dank daarvoor.

Hein Endlich, Breukeleveen

Blij verrast met de VVV-cadeaubon voor mijn 75e verjaardag. Dank VGOMedia!

P.L. van Bronckhorst, Hilversum

Tot mijn verrassing ontving ik van u een cadeaubon en een grote bos bloemen voor mijn 85e verjaardag. Hartelijk dank voor deze attentie.

*Jan Burgemeester, Hilversum
(ex-programmatechnicus radio)*

Als lezer van het VGOMedia Magazine weet je dat het moment gaat komen, vooral als je namen van ex-collega's gaat ontwaren in de dankbetuigingen: als je 75 wordt krijg je een boekje en een cadeaubon. En inderdaad op de ochtend van mijn verjaardag werden de bloemen bezorgd. Maar geen cadeaubon...De verwarring sloeg toe. Had ook hier de bezuiniging toegeslagen en was ik de eerste die alleen nog bloemen zou ontvangen? Ik wist ook niet meer hoe ik mijn bedankje nu moest formuleren en stelde dat dus uit. Maar gelukkig, een week later viel de cadeaubon alsnog in de bus en toen pas drong tot me door dat boekje en bon langs twee verschillende wegen tot je komen...De bloemen van PNO Media en de cadeaubon van VGOMedia. Allebei dus hartelijk bedankt voor de attenties!

*Hans Peerbolte, Haren
(oud-programmamaker NPS
Van Gewest tot Gewest)*

Graag wil ik PNO en VGOMedia hartelijk bedanken voor de bloemenhulde en de VVV-cadeaubon die ik ter gelegenheid van mijn 75e verjaardag heb ontvangen.

Ton Krommenhoek, Loosdrecht

Het Pensioenfonds en het VGOMedia hartelijk dank voor de prachtige bloemen en de cadeaubon die ik van u mocht ontvangen voor mijn tachtigste verjaardag.

G. de Lange, Hilversum

Wij waren blij verrast met de prachtige bos bloemen en de bon die wij ontvingen op de dag van ons 55-jarige huwelijk. Bijzonder veel dank!

Elly en Fons de Bee, Bussum

Het deed me goed, van u zo'n prachtig boekje bloemen te ontvangen t.g.v. m'n 90e verjaardag. Heel veel dank!

Cor Niessen, Hilversum

Hartelijk dank voor de aandacht en uw geschenk bij mijn 80e verjaardag.

Frans de Zwaan, Zeist

Hartelijk dank voor de felicitatie t.g.v. mijn 75e verjaardag met daarbij een zeer gewaardeerde bon, die intussen een goede besteding heeft ondergaan.

W.J. Stokhof, Nunspeet

PNO en VGOMedia hartelijk dank voor het fraaie bloemstuk en de cadeaubon die ik mocht ontvangen bij gelegenheid van mijn 80e verjaardag op 1 januari jl.

Rien Eerhardt, Bussum

Mijn hartelijke dank aan PNO en VGOMedia voor het schitterende lenteboekje en voor de VVV-bon die ik van u kreeg t.g.v. mijn 95e verjaardag. Ik waardeer het buitengewoon dat u mij zo verwent bij

een bijzondere gebeurtenis als deze. Ik geniet hiermee extra op mijn bevoorrechte oude dag.

*Francisco (Paco) de Mulder,
Amersfoort*

Hartelijk dank voor het fraaie boekje en de zeer welkome cadeaubon ter gelegenheid van mijn 85e verjaardag. Fijn om er na ruim veertig jaar toch nog een beetje bij te horen!

*John Rijnders (ex.NTS/NOS SFW),
Heiloo*

Vanuit het verre Oosten een hartelijk bedankt voor de prachtige bloemen en de goede giften voor mijn 80-jarige leeftijd. Het leven hier in Twente, nabij Ootmarsum, is het toetje van het leven.

Jan de Jong

PNO hartelijk dank voor het prachtige (en sterke) bloemboekje en VGOMedia bedank ik hartelijk voor de waardevolle cadeaubon. Beide verrassingen mocht ik ontvangen t.g.v. mijn 75e verjaardag.

Ger(rit) Meutstege, Hilversum

Hartelijk dank PNO en VGOMedia voor de prachtige bloemen en cadeaubon die ik mocht ontvangen op mijn 75e verjaardag.

Jan van den Bergh, Huizen

Op 12 februari waren wij 50 jaar getrouwd. Onder de vele gelukwensen ook die van VGOMedia en PNO. Wij willen hierbij onze dank overbrengen voor het prachtige boekje bloemen en de VVV-bon die we mochten ontvangen.

Thea en Jan Salomons, Hilversum

Hartelijk dank PNO en VGOMedia voor de prachtige bloemen en de VVV-cadeaubon die ik t.g.v. mijn 85e verjaardag mocht ontvangen.

Meindert van Aurich, Hilversum

Met veel dank heb ik het prachtige boeket en de cadeaubon ontvangen van respectievelijk PNO en VGOMedia voor mijn 85e verjaardag. Een blijde verrassing!

Jenny Hartog, v.h. KRO, Hilversum

Zeer bedankt, bestuur VGOMedia, voor Uw hartelijke gelukwensen en surprise met mijn 90e verjaardag.

Joop Lagarde, Blaricum

Op deze wijze willen wij PNO, voor het prachtige boeket bloemen, en VGOMedia, voor de VVV-bon, die wij mochten ontvangen t.g.v. ons 50-jarig huwelijk, hartelijk bedanken.

Ria en Henny Ruijter, Huizen

Langs deze weg willen wij VGOMedia en PNO bedanken voor het mooie boeket en de VVV-cadeaubon t.g.v. ons 50 jarig huwelijk.

Jan en Ellen Frenay, Hilversum

Hartelijk dank voor Uw goede wensen met mijn 85e verjaardag (13-05-2014). De zon scheen voor het eerst na veel dagen met regen, schitterend!! Heel veel dank voor de VVV-cheque. Wellicht wordt die besteed aan een reisgids.

Will Eisma, Hilversum

Wat een geweldige bos bloemen, samen met de cadeaubon. Heel hartelijk bedankt.

Mevr. D. Mul-Weertman, Elspeet

Mijn hartelijke dank voor uw cadeaubon t.g.v. mijn 90e verjaardag. Fijn er nog een beetje bij te horen.

Greet Ligtelijn, Amsterdam

Ik was zeer verrast bij de ontvangst van de VVV-bon t.g.v. mijn 75ste verjaardag. Ontzettend attent en bij welke organisatie krijg je na zoveel pensioenjaren nog een dergelijke attentie. Geweldig en hartelijk dank!

W. Born-van Leeuwen, Hilversum

Hartelijk dank voor de cadeaubon, die wij in verband met onze gouden bruiloft ontvingen. Echt een leuke attentie.

Coby en Gerrit van Burgeler, Dronten

Enkele dagen geleden bleek dat de afstand in kilometers en jaren tussen de omroep en mij overbrugd werd toen ik op mijn 75e verjaardag 's ochtends van VGOMedia een cadeaubon ontving en 's middags van PNO een bijzonder fraaie bloemengroet. Mijn hartelijke dank hiervoor.

T. Sinoo

75 jaar geworden en wat een verrassing om een VVV-cheque voor de waarde van 10 euro te ontvangen. Geweldig, als weduwe van een personeelslid had ik dit niet verwacht. Ik zie het als een dank aan mijn lieve man Pieter van der Grient, dat ik dit krijg van jullie.

Rini van der Grient-de Wit, Bilthoven

Wat is het toch een leuke geste van VGOMedia en PNO om gepensioneerden op hun ronde verjaardag te verrassen met prachtige bloemen en een cadeaubon. Nu was ook ik aan de beurt, daarvoor mijn hartelijk dank!

Ursula van 't Wout-Stamm, Soest

Hartelijk dank aan VGOMedia en PNO voor de prachtige bloemen en de VVV-cadeaubon die ik heb mogen ontvangen voor mijn 80e verjaardag.

Ger Zaadnoordijk, Laren

PNO en VGOMedia bedankt voor het werkelijk prachtige boeket bloemen en de VVV-bon voor mijn 80e verjaardag. Maar dat was niet alles, we werden verrast op 31 maart met weer bloemen en een VVV-bon t.g.v. ons 55-jarig huwelijk.

Fam. Van Iersel, Bunschoten

Overleden VGOMedia-leden

November 2013 – 23. J.W. Schmitz (28-6-1928); 28 P. de Jong (22-8-1928).

December 2013 – 1 J.M. van Hest (28-10-1937); 3 M.T.G.M. Lorie-Dispo (24-1-1948); 4 D.C. Steenstra (29-1-1917); 6 N.G.A. Oud (19-2-1939); 13 C.H. Dorpema (7-11-1923); 13 G.N. Rijper (30-12-1922); 18. M.J.A. Leijendekker-Smoorenburg (2-8-1931); 22 J. Jansen (28-9-1927); 27 F.L. Burger (6-7-1927); 29 M.A. van der Heijden (7-8-1925); 31. A.H. Brandon-van Bovene (13-5-1918).

Januari 2014 - 2 J. Boekschoten (13-6-1928); 3 M.A. van Leeuwen (26-5-1928); 3 R.P. de Hond (12-4-1945); 9 F. van Mastrigt (13-6-1934); 9 N. van Kuler-Buddingh (28-3-1924); 9 T. van Velzen (30-10-1929); 12 H.B. Versteeg (15-10-1949); 16 H.D. Noort (28-1-1939); 23 J.B. van Essen (22-8-1926); 25 H. Veerman (14-3-1933); 26 C.A. Braun-Arenz (30-7-1914); 26 R. Korporaal (25-3-1919); 26 W. de Jong (27-4-1941); D. Hondelink-Dijkstra (6-7-1923); J.P.M. van Riet (10-11-1932),

Februari 2014– 5 J. Verschoor (7-9-1932); 6 W. te Kloese (19-3-1927); 13 G. Kers (1-1-1936); 15 A.J. Hendriks (15-4-1929)

Vanwege de grote hoeveelheid kopij voor dit nummer blijft een aantal dankbetuigingen helaas overstaan tot het volgende nummer.

Mediatoezicht in beweging: 25 jaar Commissariaat voor de Media

Commissariaatsvoorzitter
Madeleine de Cock Buning.
Foto: Rick Hekman



De scheidsrechter van de media

Hoe houd je toezicht op een sector die zo in beweging is als de mediawereld?

Door uit te gaan van vaste kernwaarden als ijkpunten in het toezicht.

Vraag en antwoord stonden centraal op het jubileumcongres, waarmee het Commissariaat voor de Media in april zijn 25-jarig bestaan vierde.

Hoe meer het verandert, hoe meer het hetzelfde blijft, zei de negentiende-eeuwse Franse journalist en schrijver Alphonse Karr al. Dat geldt ook enigszins voor het toezicht op de mediasector, bleek tijdens het congres in Bussum. Veel sprekers beklemtoonden, terecht, de grote veranderingen in de sector, en de noodzaak voor het Commissariaat om mee te bewegen. Maar de kernwaarden van het toezicht zijn onbeperkt houdbaar, onderstreepte net zo terecht de voorzitter van het Commissariaat, Madeleine de Cock Buning.

Die kernwaarden zijn: onafhankelijkheid, pluriformiteit, toegankelijkheid en bescherming van kwetsbare groepen zoals kinderen. Met

flexibiliteit en alertheid voor zowel bedreigingen als kansen. Zo kijkt het Commissariaat naar de wonderlijke wereld van radio, televisie en internet, plus de schrijvende pers (en de vaste boekenprijs, maar die taak van de toezichthouder kan in dit verband buiten beschouwing blijven). Een goede toezichthouder weet wat er speelt, heeft met alle relevante partijen contact en staat open voor experimenten en innovaties, aldus De Cock Buning. Zij vergeleek het Commissariaat met een scheidsrechter op het voetbalveld. Zij wil de wedstrijd niet doodfluiten, maar binnen de grenzen van het speelveld er samen met de spelers voor zorgen dat er een faire en interessante partij wordt gespeeld.

Zelfregulering

De 'spelers' die op het congres aan het woord kwamen, waren unaniem lovend over hun scheidsrechter. Henk Hagoort bijvoorbeeld, voorzitter van de NPO, waardeerde het Commissariaat omdat het zo dichtbij de spelers staat. Het Commissariaat kent de sector goed en dat is waardevol als het om het toezicht gaat. Coen Abbenhuis, een van de directeuren van de nieuwe fusieomroep KRO-NCRV, was blij dat het Commissariaat in gesprek gaat met omroepen om sancties te voorkomen. Hij heeft behoefte aan zo'n sparringpartner, al vond hij het jammer dat de toezichthouder alleen achteraf een uitspraak doet. Bert Habets, de baas van RTL Nederland, liet

een iets kritischer geluid horen. Van hem mag er wel wat minder toezicht zijn, hij geeft de voorkeur aan zelfregulering. Dat is best, zei Roel Kooi (voorzitter van de Onafhankelijke Televisie Producenten, OTP), maar daar is dan toch een kader voor nodig.

Gelijk speelveld

Iedereen was het erover eens dat een 'level playing field', een gelijk speelveld, bevorderlijk is voor een goede wedstrijd. Maar met zoveel nieuwe spelers op dat veld, vooral uit het buitenland, wordt het er voor de scheidsrechter niet eenvoudiger op om te zien of iedereen zich wel aan de regels houdt. Vroeger kon het Commissariaat alles volledig controleren, verzuchtte Mediacommissaris Eric Eljon, maar hoe moet je tegenwoordig toezicht houden? De enige mogelijkheid is op een slimme manier kijken waar echt onderzoek nodig is en voortdurend praten met de mediabedrijven. Zij moeten zelf waarborgen dat ze binnen de grenzen van de wet blijven. Dat lukt best goed, getuige het voorbeeld van 'Utopia', de nieuwe realityhit van John de Mol bij SBS. Er zijn naast de uitzendingen zoveel livestreams digitaal te volgen, dat honderd procent toezicht vanuit het Commissariaat onhaalbaar is. Dus zijn er afspraken gemaakt en die lijken te werken.

Internationaal

Dat is ook de ervaring met bijvoorbeeld Kijkwijzer, vertelde Wim Bekkers van het NICAM. De sector geeft zelf met de Kijkwijzer-icoontjes aan of de inhoud schadelijk

kan zijn. Wat Bekkers betreft, is deze methode van 'self rating' ook op internet toe te passen. Gameproducenten houden zich goed aan het PEGI-systeem, dat met Kijkwijzer vergelijkbaar is, dus zou dit concept ook bruikbaar zijn in de online wereld. Er is onder meer een wereldwijd classificatiesysteem voor apps in de maak.

Dat grote spelers uit de hele wereld, zoals het Amerikaanse Netflix, gevoelig zijn voor regelgeving onderstreepte Christopher Libertelli, vice president Global Public Policy van Netflix. Je kunt geen revolutie op tv-gebied willen ontketenen zonder na te denken over de reactie van de overheid. Een groter probleem vond hij de opstelling van internet service providers (ISP's), die geld eisen van Netflix voor het dataverkeer. Hij begreep wel dat ISP's moeten investeren omdat Netflix voor een enorm deel van het dataverkeer verantwoordelijk is, maar dat levert de providers toch ook extra abonnees op.

Voorbeeld voor Europa

Niet alleen de spelers op het mediaveld zijn tegenwoordig uit alle hoeken van de wereld afkomstig, de regelgeving is ook steeds meer internationaal geworden. Vooral Europese regels zijn belangrijker geworden, verklaarde prins Constantijn, kabinetschef van Euro-commissaris Neelie Kroes. Europa let onder meer op de pluriformiteit, bescherming van bijvoorbeeld

de jeugd en het stimuleren van Europese mediaproducties. Een sterk en gevarieerd aanbod, dat actief burgerschap bevordert, is goed voor de democratie, met voldoende mogelijkheden voor het innoveren van bijvoorbeeld formats. Goed toezicht is daarbij heel belangrijk, aldus de prins, die aangaf dat het Nederlandse Com-

De kernwaarden van het toezicht: onafhankelijkheid, pluriformiteit, toegankelijkheid en bescherming van kwetsbare groepen

missariaat in Europa als voorbeeld wordt gezien.

Innovaties in de media vergen ook innovaties in het toezicht, betoogde professor Annetje Ottow, hoogleraar economisch publiekrecht aan de Universiteit Utrecht. Hoewel de onafhankelijkheid van het Commissariaat nu niet ter discussie staat, is de toezichthouder kwetsbaar voor beïnvloeding door politiek en overheid. Het beste verweer daartegen is alertheid, afstand bewaren en goed toegerust zijn om een onomstreden rol te kunnen spelen. Goed overleggen met de sector, zoals het Commissariaat doet, en contact houden met Europa: kortom samenwerken op nationaal en internationaal niveau.

Meebewegen

Zelfregulering zal in de toekomst nog belangrijker worden, meende Mediacommissaris Jan Buné. Als de mogelijkheden voor scherpe

analyse van grote hoeveelheden data toenemen, zal dat goede zelfregulering ook beter mogelijk maken. Buné ziet daardoor ook ruimere kansen voor publiek-private samenwerking, al blijft het ingewikkeld, omdat publieke omroepen niet dienstbaar mogen zijn aan het maken van winst door derden. In het algemeen gesproken moet de publieke omroep transparant zijn en verantwoording afleggen. Door als toezichthouder transparantie en verantwoording te stimuleren, draagt het Commissariaat in feite bij aan het vertrouwen in het publieke bestel.

Gezag moet je in Nederland verdienen, en het Commissariaat is daarin geslaagd, concludeerde staatssecretaris Sander Dekker. Het doet zijn werk goed en sluit aan bij de Nederlandse omgangsvormen: niet elk detail onder een vergrootglas leggen en met de ontwikkelingen meebewegen. Meer ruimte voor ondernemerschap en innovatie, minder regels en soepel omgaan met gezag is de Europese manier van doen. Het Commissariaat is geen strenge Bromsnor, maar een vraagbaak met een luisterend oor. Een scheidsrechter die - als dat nodig is - overtredingen bestraft, maar de wedstrijd zeker niet kapot fluit.

Bas Nieuwenhuijsen



Jan A. de Kleijn

Onze nieuwe ledenman

Tijdens de Algemene Vergadering van 3 april werd bekend dat de vereniging Jan A. de Kleijn had bereid gevonden de ledenadministratie te gaan verzorgen. We stellen hem hier graag aan u voor.



Dat VGOMedia een nieuwe functionaris heeft voor de ledenadministratie, is eigenlijk te danken aan de zeilsport. Want Jan de Kleijn maakte zich, als secretaris van de OSO Watersportclub het computerprogramma Excel eigen, hetzelfde programma waarin het ledenbestand van VGOMedia wordt bijgehouden. En reken maar dat-ie het goed doet. Jan: "Het was bij de OSO een hobby van mij om de lijst up to date te hebben".

Jan A. de Kleijn (Baarn, 1945) kwam in 1963 bij de NTS in dienst als documentalist, werd in 1967 assistent-inkoper en heeft sindsdien verschillende inkoopfuncties vervuld bij NOS en later NOB. Tot hij in 1993 bij de zoveelste reorganisatie werd ontslagen. Er volgde nog een jaar Wereldomroep maar toen daar in 1994 een einde aan kwam, zocht hij zijn heil in het bedrijfsleven. Hij werkte - steeds als inkoper - buiten de omroep tot hij in 2005 als vervroegd gepensioneerde met PNO Media te maken kreeg.

Naast schaatsen, skiën en fietsen is het vooral de zeilsport die Jan in zijn vrije tijd beoefende. Dat kwam door zijn eerste vrouw (in 2001 overleden), wier ouders een mooi kajuitzeiljacht hadden. Het bracht Jan ertoe bij zijn aantreden in de omroep zeillessen te nemen bij de OSO Watersportclub. Hij werd er secretaris en verzorgde daarnaast van 1994-1996 ook nog de administratie van het OSO-hoofdbestuur.

Naar Hilversum

Zijn hele leven woonde Jan de Kleijn in Baarn. "Ik had nooit gedacht dat ik ooit in Hilversum zou gaan wonen". Maar dat gebeurde wel. Jan leerde bij de OSO Watersportclub Janny Schouten kennen, die zeilles kreeg van Jans zoon ("Mijn zoon kende haar eerder dan ik"). Janny werkte op de productie van de BV Programmabladen AKN en had enkele jaren tevoren haar man verloren. Het klikte tussen de twee en in 2005 verhuisde Jan naar Hilversum.

Zeilen doen Jan en Janny nog graag, in Jans 9,5-meterjacht, maar Jan is meer niet zo fanatiek meer als vroeger "Het moet wel mooi weer zijn". Intussen heeft hij zich geworpen op de ledenadministratie van VGOMedia, hem overgedragen door Henk Petiet. "Er staat al een rij enveloppen met cadeaubonnen voor jubilarissen klaar om verstuurd te worden", zegt Jan. Reken maar dat dat allemaal in orde komt.

Willem Hekhuis

Waarom het gedrag van Poetin niet hoeft te verrassen



Ik had nog nooit gehoord dat Oekraïne letterlijk 'grensland' betekent. Deze titel heeft Marc

Jansen, emeritus hoogleraar Ruslandkunde aan de Universiteit van Amsterdam, meegegeven aan zijn recent verschenen boek, met als ondertitel: 'Een geschiedenis van Oekraïne'.

Vanaf de allervroegste Middeleeuwen hebben vele heersers, nomadenopperhoofden, koningen, keizers en sultans van en uit naburige landen en streken de grens van Oekraïne overschreden, met de bedoeling er de dienst te gaan uitmaken dan wel de boel leeg te plunderen. Ze komen allemaal langs. Van Dzingis Chan tot koning Casimir van Polen, van de Tataren tot Algirdas van Litouwen, van Karel XII van Zweden tot tsaar Peter de Grote, van Catharine de Grote tot Lenin, van Stalin tot Hitler, van Chroesjtjov tot... Vladimir Poetin.

Dwars door de pogingen tot verovering en overheersing van deze figuren loopt het verhaal van het veelkleurig palet van de bevolkingsgroepen in Oekraïne. Van een Oekraïens nationaal gevoel of bewustzijn is lang geen sprake geweest. Pas na de val van het communisme is in Oekraïne iets op

gang gekomen, wat je natievorming zou kunnen noemen.

Gedwongen verhuizing

Door de weerzinwekkende bevolkingspolitiek van Stalin, voor de Tweede Wereldoorlog, is de samenstelling van de bevolking sterk veranderd. Miljoenen mensen werden gedwongen tot verhuizing naar andere gebieden in de Sovjetunie. Door het plunderen van de landbouwopbrengsten in de jaren



beschrijft dat het er steeds omging Oekraïne onder controle te krijgen of te houden, als mogelijk wingeest, maar ook als buffer tegen eventuele bedreiging door de burens. Grensland.

We hebben de afgelopen jaren gezien hoe Rusland de Oekraïners te grazen nam met economische druk als ze zich te veel op het 'westen' oriënteerden. Tot het, volgens het Kremlin, uit de hand dreigde te lopen omdat Oekraïne zich te veel op de EU concentreerde. Er werd een economische overeenkomst met Rusland opgedrongen, wat, we weten het

dertig zijn ook nog eens ontelbare boeren in Oekraïne van de honger omgekomen.

Jansen beschrijft dat het er steeds omging Oekraïne onder controle te krijgen of te houden, als mogelijk wingeest, maar ook als buffer tegen eventuele bedreiging door de burens. Grensland.

allemaal nog, de bevolking in met name het westen van het, land niet pikte. Het vervolg is bekend.

Verhelderend

Het boek van Jansen is voor de liefhebber en de doorzetter. Het is vlot geschreven, maar gezet in een heel kleine letter, waardoor het niet makkelijk leest. Inhoudelijk is het zeer verhelderend en geeft het een duidelijke verklaring voor de, ook meest recente, ontwikkelingen.

Hoe het verder moet? Jansen citeert de Oekraïense schrijfster Oksana Zabozjko uit haar roman 'Het museum van weggegooiden geheimen':

"Oordeel zelf hoe we er voortaan... Een gewezen kolonie, zonder eigen tradities, tot de knieën in de stront... Een Transitzone! ... We zijn immers altijd wisselgeld geweest bij het zakendoen tussen de grote mogendheden, zo is nu een maal de geografie ... Maar evenmin kun je er omheen, dat Oekraïne voor willekeurig welke serieuze politieke ambities een beslissende factor is. En dat begrijpen ze nu in Rusland een stuk beter dan in Amerika. Over Europa hebben we het maar niet, dat speelt voorlopig geen enkele rol, en het is nog onduidelijk of dat naar de toekomst anders wordt of dat het zelf in de invloedzone van het Kremlin raakt..."

Barend de Ronden

Marc Jansen, *Grensland, Een geschiedenis van Oekraïne*. Uitgeverij Van Oorschot. € 24,90.

Ziektekostenverzekeraar legt uit

Zorgpremie: zelf betalen, en voortaan vooraf

Nogal onverhoeds kondigde 'onze' zorgverzekeraar PNOzorg aan dat de premie voortaan niet meer via het pensioen zou worden geïncasseerd, zoals vele jaren gebruikelijk was. Bovendien mogen we niet meer achteraf, maar moeten we vooraf betalen. Het bestuur van VGOMedia kreeg er enkele vragen over van leden en secretaris Madelon van Waart trok bij PNOzorg aan de bel. Van het Service Center kreeg ze op haar vragen de volgende uitleg.*)

In de situatie voor 2006 waren uitsluitend omroepmedewerkers en omroepgepensioneerden als verzekerde ingeschreven bij (toen nog) PNO ziektekosten. Omdat onze systemen waren afgestemd met de salarisadministraties van de - meeste - werkgevers en met het pensioenfonds, was het inhouden van de premie op salarissen en pensioenen vrij eenvoudig.

Met ingang van 2006 veranderde door de komst van de basisverzekering de situatie aanzienlijk. Ook mensen van buiten de omroep konden zich aanmelden, zodat er toen twee premiestromen ontstonden. Bovendien waren er steeds meer werkgevers die het inhouden van premie niet vonden behoren tot hun takenpakket, zodat ook binnen de omroep verzekerden werden geconfronteerd met het zelf (vooraf) betalen van de premie.

Toen de samenwerking met ONVZ haar beslag had gekregen, werd allengs duidelijk dat het innen van de premie door de werkgever op steeds meer problemen ging stuiten. Zowel bij de werkgevers als bij MPD en ONVZ, waren er maandelijks mensen langdurig in de weer om tot een goede inning te komen.

Daar komt bij dat PNOzorg in de laatste jaren een zeer uitbundige groei heeft meegemaakt, waardoor een aanzienlijke meerderheid van de verzekerden de premie nu op de reguliere wijze betaalt. En onder regulier verstaan we de manier waarop de premie geïnd moet worden krachtens de Zorgverzekeringsweg en krachtens de Overeenkomst Aanvullende verzekering, namelijk vooraf. Dat is niet ongebruikelijk. Op grond van de geconstateerde problemen heeft het bestuur - gehoord de ledenraad - besloten de premie-inning per 1 juli 2014 aan te passen.

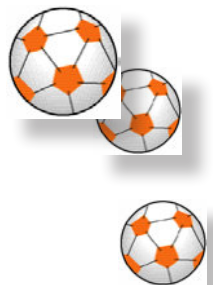
• Mensen die in de problemen dreigen te komen omdat ze in één maand tweemaal premie moeten betalen, kunnen met PNOzorg een betalingsregeling treffen.

*) enigszins ingekort wegens ruimtegebrek – red. VGOMedia Magazine

We kunnen er niet omheen: de wereldkampioenschappen voetbal. Heeft u alle (voetbal)woorden gevonden, dan vormen de overgebleven letters een toepasselijke zin. Letters kunnen meerdere malen worden gebruikt. Uw oplossing kunt u tot uiterlijk 15 augustus 2014 opsturen naar de puzzelredactie, Louis van Hattem, Bijenmeent 10, 1218 GB Hilversum of via email naar Ivanhattem@upcmail.nl. Uit de goede oplossingen worden drie prijswinnaars getrokken, die beloofd worden met een cadeaubon van € 7,50.

Prijswinnaars maart 2014 A. Dijk, Huizen • P. Eurelings, Heemstede • J. Bleumers, Hilversum
De oplossing was: *Zonder technische middelen zijn beeld en geluid niet mogelijk*

Achterhoede	Counter	Gelijkspel	Lijnrechter	Rust	Team
Afstandsschot	Cup	Goal	Mandekking	Schwalbe	Tempo
Aftrap	Doel	Grasmat	Mentaliteit	Scoren	Toss
Arbiter	Doellijn	Hakbal	Middenstip	Shirt	Trainer
Assist	Doelpaal	Hands	Muur	Sliding	Uittrap
Assistent-scheidsrechter	Doelpunt	Hoekschop	Natrappen	Solo	Verlenging
Balcontrole	Doelsaldo	Inworp	Omhaal	Spel	Voorzet
Baltechniek	Doelschop	Juichen	Oranje	Spits	Winnaar
Balverlies	Dribbelen	Kampioenschap	Passeer-beweging	Stiftbal	Wissel
Bank	Dugout	Keeper	Penalty	Stand	Zijlijn
Basisspeler	Eentweetje	Kleedkamer	Positie	Strafschop-gebied	
Blessuretijd	Elftal	Kopbal	Pressie	Tackle	
Buitenspel	Finale	Koppen	Puntertje	Tactiek	
Corner	Fluit	Kruising	Rodekaart		
	Gelekaart	Linksbuiten			





VGO's WK voetbalpuzzel 2014



Brazilië • Nederland • Spanje • Duitsland • Argentinië • Colombia • België • Uruguay • Zwitserland • Verenigde Staten • Mexico Costa Rica • Honduras • Japan • Iran • Zuid-Korea • Australië • Chili • Ivoorkust • Frankrijk • Ecuador • Ghana • Algerije • Nigeria • Kameroen • Italië • Engeland • Portugal • Griekenland • Bosnië en Herzegovina • Kroatië • Rusland

D	O	E	L	P	U	N	T	D	E	I	B	E	G	P	O	H	C	S	F	A	R	T	S	
	P	D	M	A	N	D	E	K	K	I	N	G	T	R	A	A	K	E	L	E	G	N	T	
L	M		E	P	E	O	S	C	H	W	A	L	B	E	B		V	K	G		M	I	J	
I	E	O		A	J	E	M	R	O	D	E	K	A	A	R	T	N	A	N	R	I	L	F	
N	T		E	H	N	L	E	U	O	T	S		L		B	A	F		I	E	D	I	J	
K	M	N	E	C	A	L		E	U	L		T		A	B	T	L	M	G	M	D	Z	B	
S	E	E	N	S	R	I	J	L	L	I	R	E	T	I	B	R	A	A	S	N	A	E	N	A
B	N	P	T	N	O	N	I	D		C		E		A		E	P		E	K	N	E	L	
U	T	P	W	E	J	U	I	C	H	E	N		P	F	T	E		H	L	D	S	L	G	
I	A	A	E	O	E	N	B	N	B	A	L	V	E	R	L	I	E	S	R	E	T	E	N	
T	L	R	E	I	G	T	I	U	L	F	B	T	A	C	T	I	E	K	E	E	I	B	I	
E	I	T	T	P	E	E	L	O	R	T	N	O	C	L	A	B		R	V	L	P	B	S	
N	T	A	J	M	K		R	O	B	L	E	S	S	U	R	E	T	I	J	D	K		I	I
S	E	N	E	A	O	A	L	N		D	R		E	L	A	A	H	M	O	R		R	U	
	I	O		K	A	O	N		S	H	O	E	K	S	C	H	O	P	K		O	D	R	
M	T		K	N	S	C	O	R	E	N		A	L	E	J	T	R	E	T	N	U	P	K	
A		L	N	E	L	K	C	A	T	E	F	N	L	E	P	S	N	E	T	I	U	B	D	
E	C	I	E	Z	E				T	S	I	S	S	A	P	L	D	E	L	A	N	I	F	
E	W	H		P		P		E	T		P	D	N	A	T	S	A	U					S	
I	D	L	T	Z	S	O	E	A		R	E	N	I	A	R	T	S	O	G	M		H	K	
S	O	A	R	E	S	K	N	R	O	D	L	A	S	L	E	O	D	I	G	O	I	E	O	
S	E	B	U	R	R	D	I	W	S	T	R	A	F	S	C	H	O	P	S	R	U		P	
E	L	K	S		S	H	N	L	N	C	O	R	N	E	R	P	U	C	T	A		T	B	
R	S	A	T	S	I	I	O	A	E		C	O	U	N	T	E	R	E		T	B		A	
P	C	H	C	T	O	S	S	E	H	G	Y	T	L	A	N	E	P	E	L	F	T	A	L	
	H	H	L	E	S	S	I	W	D	S		G	R	A	S	M	A	T	S	T	I	P	S	
T	O	E		P	O	S	I	T	I	E	K	R	E	T	H	C	E	R	N	I	J		O	
T	P	A	R	T	T	I	U	G	N	I	G	E	W	E	B	R	E	E	S	S	A	P		
R	L	A	A	P	L	E	O	D	K	O	P	P	E	N	T		T	E	Z	R	O	O	V	
	R	E	T	H	C	E	R	S	D	I	E	H	C	S	T	N	E	T	S	I	S	S	A	

Idee, ontwerp en uitvoering: Louis van Hattem





Geniet in het nieuwe seizoen van de NTR ZaterdagMatinee van Symfonische Meesterwerken in Het Concertgebouw. U betaalt voor deze serie nu **slechts € 130,-** (normale prijs losse kaarten € 180,-).

Alle concerten beginnen om 14.15 uur. Inclusief pauzedrankje en garderobe.

SYMFONISCHE MEESTERWERKEN

IN DE NTR ZATERDAGMATINEE

10 OKTOBER 2014

Rotterdams Philharmonisch Orkest
o.l.v. Yannick Nézet-Séguin
WAGNER Siegfried-Idyl
STRAUSS Vier letzte Lieder
BRAHMS Derde symfonie

8 NOVEMBER 2014

Rotterdams Philharmonisch Orkest
o.l.v. Michel Plasson
RAVEL Valces nobles et sentimentales
SAINT-SAËNS Vroeg pianoconcert
MAHLER Symfonie

17 JANUARI 2015

Radio Filharmonisch Orkest
o.l.v. Vasily Petrenko
VERDI Peri di Roma
BACHMANINOV Rapsodie op een thema van Paganini
BERLIOZ Harold en Italia

20 FEBRUARI 2015

Polyphony en Britten Sinfonia
o.l.v. Stephen Layton
ARISTAROVSKA Kammerconcert
opus 110a
MART Berliner Messe
HAYDN Messe in angustia Nelson

11 APRIL 2015

Radio Filharmonisch Orkest
o.l.v. Jaap van Zweden
LACHER nieuw werk (wereldpremière)
SCHUBERT Negende symfonie 'Grote'

BESTELBON

SYMFONISCHE MEESTERWERKEN IN DE NTR ZATERDAGMATINEE 2014-2015

Lezers van VGO-media kunnen nu tegen gereduceerd tarief deze serie bestellen. U kunt hiervoor het bestelformulier gebruiken, of belt u met de Concertgebouwlijn: 0900 6718345 (€ 1,- p/v, dagelijks van 10 tot 17 uur) over 'VGO actie N14'. Losse kaarten zijn ook te bestellen op www.concertgebouw.nl

Ik bestel _____ **de serie Symfonische Meesterwerken à € 130 per serie** € _____

Administratiekosten: € _____ 10,-

Totaal: € _____

NAAM _____ VOORLETTERS _____ M/V _____

ADRES _____

POSTCODE/WOONPLAATS _____

TELEFOON _____ E-MAIL _____

Ik machtig Het Concertgebouw N.V. eenmalig om het totaalbedrag af te schrijven van mijn rekeningnummer:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DATEM _____

HANDTEKENING _____

Gelieve in een envelop te sturen aan:
Het Concertgebouw N.V.
Antwoordnummer 17902
1000 WR Amsterdam
(postzegel niet nodig)

Uw gegevens kunnen door het Concertgebouw N.V. worden gebruikt voor statistische doeleinden, om u te informeren over eventuele programma's/jougingen en om u op de hoogte te stellen van activiteiten en speciale aanbiedingen.
Code: Bon Karting